

N:o 50.

Af herr **Björnstjerna**, *angående ändring af § 10:o i tryckfrihetsförordningen.*

Hvar och en, som egnat en tanke deråt, måste inse, hvilka oberäkneliga olyckor kunna ådragas vårt land under krigstid, så framt nödiga ändringar ej derförinnan vidtagas i nu gällande tryckfrihetsförordning. Från Tysklands senaste krig med Danmark och Frankrike känner man, att alstren af den fria pressen hos motståndarne voro tyska arméernas bästa kunska-pare. Med stor tacksamhet har därför utan tvifvel Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 23 till denna Riksdag blifvit af hvarje tänkande fosterlands-vän emottagen. Hvad som der föreslås, synes mig välbetänkt, och jag har intet att deremot invända, men ett tillägg i § 3 mom. 10 torde vara af behovet högeligen påkalladt, så framt förslaget skall kunna påräkna Riks-dagens bifall och blifva tillfredsställande.

Enligt det kongl. förslaget skulle § 3 mom. 10, senare delen, erhålla följande lydelse:

kungörande i tryck, under krigstid eller vid krigsfara, sedan Konun-gen deremot meddelat förbud, af underrättelser om krigsmagtens ställning eller rörelser eller om andra åtgärder eller anstalter för försvaret. Den häremot bryter, straffes efter allmän lag, om gerningen är i den med straff belagd, men eljest med fängelse från och med en månad till och med två år eller i ringare fall med böter från och med trettio sex riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettio sex riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

Om än någon osäkerhet kan uppstå beträffande rätta tolkningen af orden »sedan Konungen deremot meddelat förbud», lär dock momentet svårligen kunna tydas annorlunda än som innefattande ett ovilkorligt för-bud att vid krigsfara och under hela den tid, kriget fortfar, meddela den ringaste underrättelse beträffande hvad som derunder tilldrager sig, hvilket i sanning blefve allt för drakoniskt.

Föredraganden, dåvarande statsrådet, har ej förbisett detta, då han till protokollet yttrar (sid. 8—9):

Att Konungen bestämmer, när förbudet skall träda i tillämpning, är uppenbarligen nödigt, då förbudet skall gälla äfven vid krigsfara, och innebär dessutom en afsevärd fördel så till vida, som i sammanhang dermed jemväl kunna gifvas närmare föreskrifter, hvilka möjliggöra underrättelsers meddelande, så snart och i den mån sådant kan ske utan men för försvarsverket.

För mig är dock oförklarligt, huru Konungen skall kunna gifva »närmare föreskrifter», som stå i strid med ordalydelsen i en gällande grundlag. För att kunna utfärda sådana föreskrifter, måste väl ett bemyndigande dertill införas i sjelfva lagen, och synes detta lämpligast böra ske genom att i det kongl. förslaget, efter orden: »eller anstalter för försvaret», tillägges: — *med mindre tillstånd dertill gifvits af vederbörande myndighet*, — ett tillägg, som står i full öfverensstämmelse med en liknande bestämmelse i första punkten af samma moment. De närmare föreskrifter, Konungen senare funne nödigt att utfärda, komme då ej i strid med ordalydelsen i tryckfrihetsförordningen och borde i främsta rummet gälla bestämmande af de myndigheter, som skulle ega att granska och meddela tillstånd till tryckning af sådana underrättelser, i hvilket afseende omständliga föreskrifter ej torde böra i lagen införas.

På grund af ofvanstående får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen, med godkännande i öfrigt af Kongl. Maj:ts föreliggande förslag till ändrad lydelse af 3 § 10:o tryckfrihetsförordningen, må för sin del besluta: att i samma moments senare del, efter orden »åtgärder eller anstalter för försvaret», tillägges: »*med mindre tillstånd dertill gifvits af vederbörande myndighet*».

Stockholm i februari 1896.

O. M. Björnstjerna.